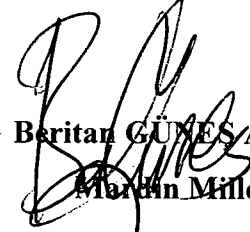

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Türkiye'de son yıllarda ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanımına yönelik müdahalelerin artış gösterdiği, barışçıl nitelikteki protesto ve toplumsal hareketlere katılan yurttaşlara yönelik gözaltı işlemlerinin yaygın ve ölçüsüz biçimde uygulandığı çok sayıda örnekle sabittir. Bu durum, demokratik toplum düzeninin temel gerekleri arasında yer alan hak ve özgürlüklerin fiilen askıya alındığının kanıtı niteliğindedir.

Ocak 2026'da Rojava'ya yönelik saldırılara karşı gerçekleştirilen protestolar ile Mart 2026'da düzenlenen Newroz kutlamaları sonrasında, aralarında çocukların da bulunduğu yüzlerce kişinin gözetim altına alınması, kolluk "müdahalesinin" ölçülülükten yoksun olduğunu net şekilde göstermektedir. Özellikle çocukların bu süreçte gözetim altına alınması, Anayasa'da güvence altına alınan hakların yanı sıra, Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de düzenlenen "çocuğun üstün yararı" ilkesiyle açık bir karşıtlık içermektedir.

Bununla birlikte gözaltı süreçlerinde kişilere yöneltilen soruların içeriğine ilişkin iddialar, etnik kimlik ve kültürel aidiyetin de hedef alındığını ortaya koymaktadır. Bu durum, eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı bakımından ayrıca değerlendirilmesi gereken ciddi bir ihlali işaret etmektedir. Öte yandan, gözaltı süreçlerinde fiziksel ve psikolojik şiddet uygulandığına ilişkin darp raporları ve beyanların varlığı ise işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Ocak ve Mart 2026 tarihlerinde gerçekleştirilen protestolar ve Newroz kutlamaları sonrasında toplam kaç kişi gözaltına alınmıştır? Bunların kaçı çocuktur?
2. Gözaltına alınan çocukların yaş, cinsiyet ve illere göre dağılımı nedir?
3. Barışçıl nitelikteki toplantı ve gösterilere katılan kişilerin gözaltına alınmasına ilişkin kolluğa verilen özel bir talimat veya genelge bulunmakta mıdır?
4. Gözaltı işlemleri sırasında kişilere Newroz'a neden katıldıkları, taşıdıkları renkler veya açtıkları bayraklar üzerinden sorular yöneltildiği iddiaları doğru mudur? Bu uygulamaların hukuki dayanağı nedir?
5. Bu tür uygulamalar bakımından ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddialar hakkında Bakanlığınızca başlatılmış herhangi bir idari soruşturma bulunmakta mıdır?
6. Gözaltı süreçlerinde, aralarında çocukların da bulunduğu kişilere yönelik işkence ve kötü muameleler hakkında Bakanlığınıza ulaşan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvurular hakkında hangi işlemler yapılmıştır?
7. Çocukların gözaltına alınmasına ilişkin uygulamalarda, çocuğun üstün yararı ilkesi hangi somut kriterlere göre gözetilmektedir?